

ZAKON O DRŽAVNOJ AGENCIJI ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

(Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Djelokrug propisivanja

(1) Ovim zakonom osniva se Državna agencija za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: SIPA) i utvrđuje se njena nadležnost i organizacija kao policijskog organa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH).

(2) Na sva ostala pitanja značajna za djelovanje SIPA-e kao policijskog organa, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o policijskim službenicima BiH, *Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH*, *Zakon o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i drugi zakoni koje primjenjuje SIPA u svom radu*.

(3) Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja značajna za funkcionisanje SIPA-e kao upravne organizacije, kao što je donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i drugih propisa, upravni nadzor, odnos između institucija BiH te odnos prema pravnim i fizičkim licima, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, te Zakon o upravi.

Član 2.

Definicija SIPA-e

(1) SIPA je upravna organizacija u okviru Ministarstva bezbjednosti BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova, a na čijem je čelu direktor i koja se finansira iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

¹Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 27/04); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 63/04), kojeg je svojom odlukom nametnuo Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, a koji je potvrđen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 35/05)-**označen podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09)-*označen kosim slovima*; Zakon o izmjeni Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/12)-označen podvučenim slovima.

Neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na njega se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

(2) SIPA djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrovane organizacije ili udruženja, bilo kojeg konstitutivnog ili drugog naroda u BiH.

Član 3. Nadležnost SIPA-e

(1) Poslovi iz nadležnosti SIPA-e su:

- a) sprečavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), a posebno: organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala;
- b) prikupljanje obavještenja i podataka o krivičnim djelima iz tačke 1. ovog stava te praćenje i analiza bezbjednosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
- c) pružanje pomoći Sudu i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Tužilaštvo) u prikupljanju obavještenja, te izvršavanje naloga Suda i Glavnog tužioca BiH (u daljem tekstu: Tužilac);
- d) zaštita svjedoka;
- e) sprovođenje međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njenoj nadležnosti;
- f) kriminalistička ekspertiza;
- g) ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

(2) SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH, Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH i drugim propisima BiH.

Član 4. Uspostava SIPA-e

(1) Sjedište SIPA-e je u Istočnom Sarajevu.

(2) SIPA ima najmanje dvije regionalne kancelarije sa sjedištem u Banja Luci i Mostaru.

(3) Savjet ministara BiH (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može donijeti odluku o uspostavi novih regionalnih kancelarija.

(4) SIPA ima odjeljenja i jedinice.

(5) Uz odjeljenja i jedinice osnovane ovim zakonom, ostale organizacione jedinice unutar ili izvan sjedišta SIPA-e mogu se uspostaviti Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, *Državne agencije za istrage i zaštitu* (u daljnjem tekstu: *Pravilnik*).

Član 5. Radni odnosi u SIPA-i

(1) Zaposleni u SIPA-i su policijski službenici, državni službenici, zaposlenici i ostali zaposleni u skladu s Pravilnikom.

(2) Policijski službenici su ovlaštena službena lica na čije se radne odnose primjenjuje Zakon o policijskim službenicima BiH.

(3) Na radne odnose državnih službenika primjenjuje se Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, a na radne odnose zaposlenika Zakon o radu u institucijama BiH.

(4) Radna mjesta na kojima rade policijski službenici te radna mjesta državnih službenika, zaposlenika i ostalih zaposlenih uređuju se Pravilnikom.

Član 6.

Policijska ovlaštenja

Policijski službenici zaposleni u SIPA-i primjenjuju policijska ovlaštenja u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i postupaju kao ovlaštena službena lica u skladu sa zakonima o krivičnom postupku u BiH (u daljem tekstu: Zakon o krivičnom postupku).

II – ORGANIZACIJA

Član 7.

Rukovođenje, imenovanje i razrješenje

(1) SIPA-om rukovodi direktor SIPA-e (u daljnjem tekstu: direktor).

(2) Direktor ima jednog zamjenika i pomoćnike direktora, koji za svoj rad odgovaraju direktoru.

(3) Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara, na prijedlog ministra sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: ministar), sa liste kandidata koju dostavi Nezavisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.

(4) Vijeće ministara razrješava direktora i zamjenika direktora prema uslovima i procedurama koje provodi Nezavisni odbor.

(5) Direktor i zamjenik direktora mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:

a) na lični zahtjev;

b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;

c) ako je osuđen za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja;

d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;

e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen da obavlja dužnost.

(6) Direktor i zamjenik direktora ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Član 8.

Dužnosti i odgovornosti direktora

(1) Direktor:

a) predstavlja SIPA-u;

b) izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama predsjedavajućeg Savjeta ministara te godišnji budžet SIPA-e i predlaže ih ministru, koji ih prosljeđuje Savjetu ministara;

c) rukovodi i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti SIPA-e;

d) obezbjeđuje pravilno izvršavanje smjernica i naloga tužioca o radnjama policijskih službenika u vezi sa krivičnim postupkom;

e) obezbjeđuje saradnju sa organima za sprovođenje zakona te ostalim odgovarajućim tijelima u BiH;

f) obezbjeđuje saradnju sa organima za sprovođenje zakona i ostalim nadležnim službama stranih država, kao i sprovođenje ostalih međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata iz nadležnosti SIPA-e.

(2) Uz dužnosti i odgovornosti iz stava 1. ovog člana, direktor obavlja i druge poslove, kao što su:

a) donošenje *Pravilnika uz saglasnost Vijeća ministara, kao i drugih propisa predviđenih zakonom, koji su potrebni radi obavljanja poslova iz nadležnosti SIPA-e;*

b) raspoređivanje dužnosti pomoćnicima direktora, načelnicima *i ostalim rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica* u skladu sa zakonom, Pravilnikom i drugim propisima;

c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada *zaposlenih u SIPA-i* u skladu sa *odgovarajućim* zakonima i propisima.

d) *provođenje aktivnosti za nabavku oružja i municije u saradnji s Agencijom za policijsku podršku, a uz saglasnost ministra;*

e) *provođenje aktivnosti u vezi s programima obuke i stručnog usavršavanja zaposlenih u SIPA-i, a shodno Zakonu o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH i Zakonu o policijskim službenicima BiH;*

f) podnošenje godišnjeg izvještaja o radu i situaciji na područjima iz nadležnosti SIPA-e ministru, koji ga prosljeđuje Savjetu ministara te posebne izvještaje po potrebi ili na zahtjev ministra;

g) podnošenje izvještaja Parlamentarnoj skupštini BiH, Savjetu ministara i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;

h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.

(3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada SIPA-e i za zakonito trošenje sredstava dodijeljenih SIPA-i iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

(4) *Direktor je za svoj rad i rad SIPA-e, te za situaciju na područjima iz nadležnosti SIPA-e odgovaran ministru i Vijeću ministara.*

Član 9.

Zamjenik direktora, pomoćnici direktora i načelnici

(1) Zamjenik direktora zamjenjuje direktora za vrijeme njegovog odsustva, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese direktor te obavlja zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor u cilju efikasnog i pravilnog obavljanja poslova SIPA-e.

(2) Pomoćnici direktora, odnosno načelnici rukovode odjeljenjem, odnosno jedinicom na čijem su čelu, a za svoj rad i rad odjeljenja, odnosno jedinice odgovaraju direktoru.

(3) *Pomoćnici direktora i ostali rukovodeći službenici osnovnih organizacionih jedinica se postavljaju, imenuju, prestaje im radni odnos u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.*

(4) *Po isteku mandata pomoćnika direktora, policijski službenik koji je bio na takvom položaju raspoređuje se na položaj za koji je potreban čin glavnog inspektora.*

Član 10.
Spriječenost direktora

(1) Ako direktor nije u mogućnosti da ispunjava svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik direktora, sve dok ih direktor ponovo ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novog direktora.

(2) *Ako direktor ne može ponovo preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, provodi se postupak u skladu s odredbama člana 7. stav (3) ovog zakona.*

2. Struktura

Član 11.
Sastav SIPA-e

SIPA se sastoji od sljedećih odjeljenja i jedinica:

- a) Kriminalističko-istražno odjeljenje;
- b) Finansijsko-obavještajno odjeljenje;
- c) Odjeljenje za zaštitu svjedoka;
- d) Jedinica za specijalnu podršku;
- e) Odjeljenje za unutrašnju kontrolu;
- f) niže organizacijske jedinice uspostavljene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 12.
Poslovi i zadaci Kriminalističko-istražnog odjela

Kriminalističko-istražni odjel:

- a) radi na otkrivanju i istrazi krivičnih djela iz nadležnosti Suda, pronalaženju i hapšenju počinitelja tih krivičnih djela i njihovom dovođenju Tužiocu, pod nadzorom, smjernicama i nalogima Tužioca u skladu sa zakonom o krivičnom postupku;
- b) radi na sprečavanju krivičnih djela;
- c) pruža operativnu pomoć Finansijsko-obavještajnom odjeljenju;
- d) prikuplja obavještenja i podatke o krivičnim djelima, prati i analizira bezbjednosnu situaciju i pojave koje pogoduju nastanku i razvijanju kriminaliteta;
- e) organizuje i obavlja kriminalističko-stručno poslove.

Član 13.
Poslovi i zadaci Finansijsko-obavještajnog odjela

Finansijsko-obavještajni odjel:

- a) prima, prikuplja, evidentira, analizira, istražuje i prosljeđuje Tužiocu informacije, podatke i dokumentaciju primljenu u skladu sa zakonom i drugim propisima BiH o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- b) ostvaruje međunarodnu saradnju na polju sprečavanja i istrage pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

c) pruža Tužiocu stručnu podršku iz područja finansija.

Član 17.

Poslovi i zadaci Odjela za zaštitu svjedoka

Odjel za zaštitu svjedoka provodi zaštitu svjedoka u skladu sa zakonima i drugim propisima BiH o zaštiti svjedoka.

Član 18.

Poslovi i zadaci Jedinice za specijalnu zaštitu

(1) Jedinica za specijalnu podršku pruža pomoć drugim odjeljenjima obezbjeđujući dodatnu policijsku taktiku, opremu i osoblje, kada su potrebne pojačane mjere bezbjednosti.

(2) JSP obavlja najzahtjevnije i najsloženije taktičke i operativno-tehničke policijske radnje, primjenjujući policijska ovlaštenja u visokorizičnim situacijama kada su neophodne posebne vještine, obučenosť i oprema.

(3) Upotrebu JSP-a odobrava direktor.

Član 19.

Poslovi i zadaci Odjela za unutrašnju kontrolu

Odjel za unutrašnju kontrolu nadležan je za:

- a) interne istrage po predstavkama o nepriličnom ponašanju zaposlenih SIPA-e;
- b) istrage upotrebe sile, naročito vatrenog oružja, korupcije i zloupotrebe ovlaštenja od strane policijskih službenika u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH;
- c) interne kontrole postupaka unutar odjeljenja, kako bi se obezbijedilo propisno postupanje po zakonu, pravilnicima, policijskim priručnicima i pisanim naredbama;
- d) razvoj stručnih standarda i politike postupanja.

Član 20.

Dodatni poslovi i zadaci organizacionih jedinica

Dodatni poslovi i zadaci organizacionih jedinica mogu se detaljnije urediti Pravilnikom u skladu s ovlaštenjima propisanim Zakonom.

III - SLUŽBENA SARADNJA

Član 21.

Pružanje pomoći

(1) Organi uprave i druga tijela, službe i druge institucije u BiH, entitetska i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, carinske i poreske vlasti, finansijska policija, tijela za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, nadležna tijela Brčko Distrikta BiH i druga odgovarajuća tijela dužna su sarađivati sa SIPA-om i na njen zahtjev pružiti pomoć SIPA-i u

obavljanju poslova iz njene nadležnosti te koordinirati djelatnosti iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti izvora, metoda i ostalih nejavnih informacija.

(2) SIPA je dužna saradivati i pružiti pomoć tijelima iz stava 1. ovog člana na njihov zahtjev.

(3) Način pružanja pomoći i sva ostala pitanja vezana uz pružanje pomoći i saradnju iz st. 1. i 2. ovog člana uređuju se međusobnim sporazumom ili drugim pravnim aktom u mjeri u kojoj nisu utvrđena zakonom.

Član 22.

Dužnost obavještavanja nadležnoga tijela

(1) SIPA je dužna obavijestiti *tijela iz člana 21. stav (1) ovog zakona* o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a u vezi sa pripremanjem ili počinjenjem krivičnog djela koje je u nadležnosti tog tijela, kao i o mjerama i radnjama preduzetima u cilju sprečavanja počinjena ili pronalaženja i hapšenja počinitelaca takvih krivičnih djela.

(2) *Tijela iz člana 21. stav (1) ovog zakona* dužna su obavijestiti SIPA-u o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a u vezi sa pripremanjem ili počinjenjem krivičnog djela iz nadležnosti SIPA-e, kao i o mjerama i radnjama preduzetima u cilju sprečavanja počinjenja ili pronalaženja i hapšenja počinitelaca takvih krivičnih djela.

Član 23.

Međunarodna saradnja

(1) SIPA može saradivati sa stranim organima za sprovođenje zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima, u cilju obavljanja *poslova utvrđenih u članu 3. ovog zakona*. Saradnja može uključivati razmjenu podataka i zajedničko obavljanje radnji iz nadležnosti SIPA-e.

(2) SIPA može dostaviti stranim organima za sprovođenje zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima podatke o državljanima BiH, ukoliko primi obavještenje da državljanin predstavlja opasnost za bezbjednost BiH, državu u kojoj se nalazi ili širu opasnost za regionalnu ili globalnu bezbjednost.

(3) Saradnja sa stranim organima za sprovođenje zakona u krivičnim stvarima obavlja se preko *nadležnih organa i institucija BiH*.

(4) *Izuzetno od odredbi stava 2. ovoga člana*, SIPA neće dostaviti podatke o državljanima BiH ukoliko nema razumno osiguranje da će primalac obezbijediti isti stepen zaštite podataka koji se obezbjeđuje u BiH.

(5) Ukoliko se podaci odnose na krivični postupak koji se vodi u BiH, razmjena podataka iz ovoga člana vrši se u skladu sa *Zakonom o krivičnom postupku, Zakonom o zaštiti ličnih podataka i Zakonom o zaštiti tajnih podataka*.

IV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Prestanak važenja prethodnih zakona

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti *Zakon o Agenciji za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 15/02)*.

(2) Zaposleni, imovina, uključujući i obaveze, te sredstva rada Agencije za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine postaju zaposleni, imovina i sredstva rada Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e).

Član 24a.

Prijelazni period

(1) U prijelaznom periodu, organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite lica i objekata organa BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obavezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara, obavljat će SIPA do ostvarivanja uslova da ih preuzme Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, a najkasnije u roku od 90 dana od početka rada Direkcije.

(2) Zaštićena lica, u smislu ovog zakona su: članovi Predsjedništva BiH; predsjedavajući Vijeća ministara; ministri u Vijeću ministara; predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH; predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH; predsjednik Suda BiH; glavni tužilac BiH; strani zvaničnici u posjeti BiH i druga lica po odluci Vijeća ministara.

(3) Kada to situacija nalaže, po odluci direktora, a na osnovu stručne procjene SIPA-e, SIPA može pružiti zaštitu: ostalim članovima Parlamentarne skupštine BiH, ostalim sudijama Suda BiH, zamjeniku tužioca i ostalim tužiocima Tužilaštva BiH, licima zaposlenim u institucijama BiH, u diplomatskim i konzularnim predstavništvima BiH, te licima u posjeti BiH.

(4) Zaštićeni objekti i druga imovina u smislu ovog zakona su objekti i druga imovina kojoj je BiH obavezna pružiti zaštitu prema međunarodnom pravu i zakonu, ili po odluci Vijeća ministara.

Član 25.

Primjenjivi propisi

(1) Pravilnik će se donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do usvajanja odgovarajućih propisa, SIPA primjenjuje propise donijete prema Zakonu o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", br. 27/04 i 35/05), u mjeri u kojoj ti propisi nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i Zakonom o policijskim službenicima BiH.

Član 26.

Imenovanja

(1) Postupak imenovanja direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražno odjeljenje i pomoćnika direktora za Odjeljenje za unutrašnju kontrolu započeće se po proteku roka od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a okončaće se najkasnije u roku do **8 mjeseci** od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Imenovanja iz stava 1. ovog člana stupiće na snagu prvog dana po isteku roka od **8 mjeseci** od dana stupanja na snagu ovoga zakona, u kojem roku direktor i zamjenici direktora imenovani prema zakonu iz člana 24. stava 1. ovoga zakona obavljaju poslove i nadležnosti po ovom zakonu.

Član 26a.
Mandat imenovanih lica

(1) Mandat lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju dužnost direktora i zamjenika direktora ne može trajati duže od perioda koji je propisan članom 7. stav (3) ovog zakona.

(2) Mandat lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju dužnost pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu će trajati do isteka mandata na koji su imenovani.

(3) Trajanje mandata licima iz st. (1) i (2) ovog člana računa se od dana kada su direktor, zamjenik direktora, pomoćnik direktora za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnik direktora za Odjel za unutrašnju kontrolu preuzeli svoje dužnosti.

Član 27.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", 63/04

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu koji je na privremenim osnovama donio Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, objavljen u ("Službenom glasniku BiH", broj 35/05).

"Službeni glasnik BiH", 49/09

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", 40/12

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".